

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Wiak

SSN Grzegorz Żmij

w sprawie ze skargi pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej W. W.
na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej Nr (...)/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r.
w sprawie odmowy rejestracji kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej W. W. w wyborach zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r.,
przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 12 czerwca 2020 r.,

postanawia:

uznać skargę za zasadną.

UZASADNIENIE

Uchwałą nr (...)/2020 z dnia 10 czerwca 2020 r. Państwowa Komisja Wyborcza (dalej: PKW), na podstawie art. 304 § 4 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz.U. 2019, poz. 684 i 1504 oraz 2020, poz. 568, dalej: k.wyb.) w związku z art. 127 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w związku z art. 14 ust. 7 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979, dalej: u.wyb.), odmówiła rejestracji kandydata

na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej W. W. w wyborach zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r., z powodu niedołączenia do zgłoszenia wykazu podpisów co najmniej 100.000 obywateli popierających zgłoszenie kandydata na Prezydenta RP.

W uzasadnieniu uchwały PKW wskazała, że do zawiadomienia o utworzeniu Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta RP W. W. dołączono 550 arkuszy wykazu podpisów obywateli popierających Kandydata, co stanowiło 5.558 podpisów wyborców (56 podpisów złożono na kartach dotyczących wyborów Prezydenta RP zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. i 5.502 podpisy złożono na kartach dotyczących wyborów Prezydenta RP zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r.). W przedłożonym wniosku pełnomocnik wyborczy Komitetu wskazał, że dołącza podpisy „jako uzupełnienie zakwestionowanych przez PKW w I fazie zbierania podpisów”, uznając za takie podpisy doręczone PKW w związku z wyborami zarządzonymi na dzień 10 maja 2020 r.

Następnie PKW stwierdziła, że do zgłoszenia Kandydata dokonanego przez pełnomocnika wyborczego Komitetu w dniu 10 czerwca 2020 r. nie załączono wykazu wymaganych podpisów co najmniej 100.000 obywateli popierających to zgłoszenie. Stosownie bowiem do art. 14 ust. 5 u.wyb., PKW podniosła, że za zarejestrowanego kandydata można uznać wyłącznie takiego kandydata, który został zarejestrowany przez PKW w wyborach na Prezydenta RP zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. i ponownie zgłoszony jako kandydat na Prezydenta RP w wyborach zarządzonych na 28 czerwca 2020 r. Tymczasem PKW podkreśliła, że wspomniany kandydat nie został jednak zarejestrowany w wyborach zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. w związku z tym nie mógł on skorzystać z uprawnienia, o którym mowa we wspomnianym przepisie u.wyb.

PKW stwierdziła jednocześnie, że zgodnie z art. 14 ust. 7 u.wyb. nie została wyłączona możliwość rejestracji kandydatów na Prezydenta RP w wyborach zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r., zgodnie z przepisami k.wyb. W związku z tym, PKW podkreśliła, że Komitet mógł do 10 czerwca 2020 r. do godz. 16.15 zgłosić Kandydata w trybie, o którym mowa w art. 303 § 1 k.wyb., tj. z obowiązkiem dołączenia do zgłoszenia wykazu co najmniej 100.000 podpisów poparcia. Tak więc w opinii PKW nie było podstaw prawnych do odstąpienia od konieczności dołączenia do zgłoszenia kandydata na Prezydenta RP wykazu wymaganych

podpisów. Jednocześnie PKW stwierdziła, że przepisy u.wyb. nie dają podstaw do uznania podpisów zebranych w związku z wyborami zarządzonymi na dzień 10 maja 2020 r. jako podpisów popierających kandydata w wyborach zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r.

W dniu 12 czerwca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła skarga G. W. - Pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego kandydata na Prezydenta RP W. W. na uchwałę PKW nr (...)/2020 w sprawie odmowy rejestracji wskazanego kandydata na Prezydenta RP w wyborach zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. Na podstawie art. 304 § 7 k.wyb. Pełnomocnik wniósł o uznanie skargi za zasadną, co powinno skutkować niezwłocznym zarejestrowaniem kandydata na Prezydenta RP W. W. przez PKW, tak aby mógł on uczestniczyć w dalszej procedurze wyborczej. Zaskarżonej uchwale zarzucił naruszenie przepisów art. 62 ust. 1, art 127 ust. 1 i 3 oraz art. 128 ust. 2 Konstytucji RP, poprzez brak uznania podpisów poparcia dla wskazanego Kandydata, zebranych w wyborach zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r., a uznaniu takich samych podpisów za ważne jedynie kandydatom zarejestrowanym w tych wyborach. Ponadto skarżący zarzucił skrócenie kalendarza wyborczego poniżej 60 dni, co miało wpływ na odmowę rejestracji kandydata z uwagi na brak wymaganej prawem liczby osób popierających i doprowadziło tym samym do naruszenia biernego prawa wyborczego obywateli, równości wobec prawa, a także podstawowych zasad państwa prawa.

W uzasadnieniu skargi podniesiono, że przedmiotowa uchwała narusza podstawowe zasady porządku prawnego ustalone w Konstytucji RP. Przyjęte przez PKW rozwiązanie było, zdaniem skarżącego, wielokrotnie krytykowane przez ekspertów oraz Rzecznika Praw Obywatelskich jako naruszające podstawowe zasady porządku prawnego. W szczególności naruszeniu uległa zasada równości, która w odniesieniu do biernego prawa wyborczego (art. 127 ust. 3 Konstytucji RP) umożliwia kandydowanie w wyborach na tych samych zasadach i z uwzględnieniem takich samych kryteriów lub wymogów, a zadaniem ustawodawcy jest takie ukształtowanie poszczególnych instytucji prawą wyborczego, aby spełniały powyższy wymóg.

Dochowanie tej zasady, zdaniem skarżącego, w obowiązującym stanie prawnym, przy uwzględnieniu sprzecznych z prawem działań PKW, nie jest możliwe. Ustawodawca z jednej strony przyjął rozwiązanie, że dotychczasowi kandydaci, którzy w związku z wyborami zarządzonymi na dzień 10 maja 2020 r. dokonali określonych czynności wyborczych, zachowują uprawnienie do uczestniczenia w nowo zarządzanych wyborach, co oznacza, w ocenie skarżącego, ich faworyzowanie w stosunku do nowych kandydatów, szczególnie przy uwzględnieniu krótkich terminów wyborczych. Z drugiej zaś strony, dotychczas zarejestrowani kandydaci muszą ponowić, w tym razem znacznie skróconych terminach, czynności wyborcze wymagane przez prawo. Doprowadziło to, zdaniem skarżącego, do wyeliminowania z wyborów części kandydatów, którzy nie posiadają rozbudowanego zaplecza partyjnego i finansowego. Ponadto, jak podnosi skarżący, na mocy ustawy stworzono sytuację, w której powstały dwa rodzaje komitetów wyborczych oraz dwie kategorie kandydatów, przy czym swoistym punktem odniesienia jest skuteczne dokonanie określonych czynności. Sytuacja taka, zdaniem skarżącego, faworyzuje duże partie polityczne mające rozbudowaną infrastrukturę, tym samym ograniczając pluralizm polityczny, gdyż niezwykle krótkie terminy czynności wyborczych ograniczyły prawa części obywateli do wystawienia swoich kandydatów.

Państwowa Komisja Wyborcza odpowiadając na wezwanie Sądu Najwyższego z 12 czerwca 2020 r., przedstawiając szeroko uargumentowane stanowisko w sprawie skargi wniesionej przez Pełnomocnika wyborczego Komitetu Wyborczego Kandydata na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej W. W., na uchwałę nr (...)/2020 PKW z dnia 10 czerwca 2020 r. w sprawie odmowy rejestracji kandydata na Prezydenta RP W. W. w wyborach zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r., wniosła o jej oddalenie. Państwowa Komisja Wyborcza podtrzymała stanowisko wyrażone w zaskarżonej uchwale, zarzucając niespełnienie wymogu z art. 127 § 3 Konstytucji RP, art. 90 § 2, art. 296, art. 303 § 1 pkt 3 i art. 304 § 1 i 2 pkt 3 k.wyb. oraz art. 14 ust. 7 u.wyb., w konsekwencji odmówiła zarejestrowania Kandydata.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 304 § 6 k.wyb., pełnomocnikowi wyborczemu służy prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego na postanowienie PKW o odmowie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Skargę wnosi się w terminie 2 dni od daty podania do publicznej wiadomości postanowienia o odmowie przyjęcia zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego. Stosownie do § 7 przytoczonego przepisu, Sąd Najwyższy rozpatruje skargę w składzie 3 sędziów, w postępowaniu nieprocesowym i wydaje orzeczenie w sprawie skargi w terminie 3 dni. Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek prawny. Orzeczenie doręcza się pełnomocnikowi wyborczemu i PKW. Jeżeli Sąd Najwyższy uzna skargę pełnomocnika wyborczego za zasadną, PKW niezwłocznie przyjmuje zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego.

Zgodnie z art. 127 ust. 3 Konstytucji RP, kandydata na Prezydenta RP zgłasza co najmniej 100.000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu. Odnosząc się do przepisów k.wyb. należy wskazać art. 90 § 2, zgodnie z którym zgłoszenie kandydata na Prezydenta RP musi być poparte podpisami co najmniej 100.000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu RP. Ten sam wymóg został wyrażony również w art. 296 k.wyb. Zgłoszenia kandydata na Prezydenta RP, zgodnie z art. 303 § 1 k.wyb. dokonuje osobiście pełnomocnik wyborczy i powinno ono zawierać wykaz obywateli popierających zgłoszenie oraz określone przez wskazany przepis dane. PKW sprawdzając prawidłowość zgłoszenia bada czy zostało ono poparte podpisami co najmniej 100.000 obywateli, natomiast w przypadku wykazania wad, PKW niezwłocznie wzywa pełnomocnika wyborczego do ich usunięcia w terminie 3 dni, a w razie ich nieusunięcia postanawia o odmowie rejestracji kandydata (art. 304 § 4 k.wyb.). Jeżeli zgłoszenie kandydata na Prezydenta RP dokonano zgodnie z przepisami k.wyb., PKW ma obowiązek go zarejestrować (art. 304 § 1 k.wyb.).

Przedstawiony stan prawny należy uzupełnić również o przepisy u.wyb., które mają na celu uporządkowanie wyjątkowej sytuacji, jaka zaistniała w wyniku nieodbycia się wyborów prezydenckich zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. Zgodnie bowiem z art. 14 ust. 1 u.wyb., komitet wyborczy w wyborach Prezydenta RP, w których nie odbyło się głosowanie lub Sąd Najwyższy podjął uchwałę

stwierdzającą nieważność wyboru Prezydenta RP, którego zawiadomienie o utworzeniu zostało przyjęte przez PKW, tak jak miało to miejsce w niniejszej sprawie, w terminie na złożenie zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego, może złożyć zawiadomienie do PKW o uczestnictwie w wyborach Prezydenta RP zarządzonych przez Marszałka Sejmu w kolejnym terminie w 2020 r. Ponadto stosownie do art. 14 ust. 7 u.wyb. ustawodawca nie wyłączył możliwości tworzenia nowych komitetów wyborczych oraz rejestracji kandydatów na Prezydenta RP zgodnie z przepisami k.wyb. w związku z zarządzeniem przez Marszałka Sejmu wyborów na Prezydenta RP w kolejnym terminie.

Ustawodawca przewidział również szczególną sytuację w przypadku kandydata, zarejestrowanego przez PKW w wyborach Prezydenta RP, w których nie odbyło się głosowanie lub Sąd Najwyższy podjął uchwałę stwierdzającą nieważność wyboru Prezydenta RP, zgłoszonego ponownie jako kandydata na Prezydenta RP przez odpowiedniego pełnomocnika wyborczego komitetu wyborczego, który zawiadomił o uczestnictwie w wyborach na podstawie art. 14 ust. 1 u.wyb. Zgodnie z art. 14 ust. 5 u.wyb., taki kandydat został z mocy ustawy uznany za zarejestrowanego kandydata na Prezydenta RP w wyborach Prezydenta RP zarządzonych w 2020 r. przez Marszałka Sejmu w kolejnym terminie.

Powyższe przepisy przedstawiają zatem rozwiązanie, z którego wynika, że ustawodawca unormował status komitetów wyborczych znajdujących się w trzech różnych sytuacjach prawnych. Pierwsza sytuacja dotyczy tych komitetów, które zostały zarejestrowane w wyborach prezydenckich zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. i zdołały także skutecznie zarejestrować swojego kandydata. W ich przypadku, stosownie do art. 14 ust. 5 u.wyb., wymagano jedynie formalnego potwierdzenia dalszego kandydowania popieranego przez nich kandydata poprzez ponowne jego zgłoszenie.

Druga sytuacja, która bezpośrednio odnosi się do rozpatrywanej sprawy, dotyczy komitetów wyborczych, które wprawdzie zdołały się skutecznie zarejestrować, ale nie zdołały dokonać rejestracji swojego kandydata w pierwszym terminie zarządzonych wyborów, przede wszystkim z powodu nieprzedstawienia wymaganego poparcia potwierdzonego podpisami co najmniej 100.000 obywateli mających prawo wybierania do Sejmu RP. W tym wypadku ustawodawca

stosownie do art. 14 ust. 1 u.wyb. przewidywał kontynuację ich rejestracji, przy czym zgodnie z art. 1 ust. 2 u.wyb. rejestracja kandydata opiera się na zasadach określonych przepisami k.wyb.

W trzeciej sytuacji przewidziano możliwość powołania nowych komitetów wyborczych, które stosownie do art. 14 ust. 7 u.wyb. mogły rejestrować swoich kandydatów na zasadach przewidzianych w k.wyb., przy czym z możliwości zarejestrowania nowego komitetu, o którym mowa w art. 14 ust. 7 u.wyb., mogli skorzystać zarówno „dotychczasowi”, jak i „nowi” kandydaci.

Z przedstawionych przepisów u.wyb. jasno wynika, że ustawodawca nie tylko unormował status komitetów wyborczych, ale wprowadził - przy pewnym minimalizmie formalnym (potwierdzenie zgłoszenia) - możliwość kontynuacji ich funkcjonowania w wyborach zarządzonych przez Marszałka Sejmu w kolejnym terminie, tj. na dzień 28 czerwca 2020 r. O ile jednak intencja ustawodawcy jest w tym względzie jasna, o tyle stosowanie przepisów k.wyb. i u.wyb. oraz ich wzajemna relacja w ocenie Sądu Najwyższego może budzić pewne wątpliwości. Dotyczą one przede wszystkim tych obszarów funkcjonowania komitetów wyborczych, które nie zostały wprost uregulowane przepisami u.wyb., a interpretacja podejmowanych przez nie czynności wynika z zastosowania ogólnych zasad prawa wyborczego. Sąd Najwyższy nie może bowiem tracić z pola widzenia konstytucyjnych uwarunkowań dotyczących postępowania wyborczego, w szczególności gdy dotyczą one przestrzegania standardu czynnego prawa wyborczego obywateli. W ocenie Sądu Najwyższego prokonstytucyjna interpretacja przepisów wyborczych i czynności podejmowanych w ich ramach wymaga uwzględnienia wskazanego standardu konstytucyjnego i ma też podstawowe znaczenie w realiach niniejszej sprawy.

Należy bowiem zauważyć, że z treści wniesionej skargi wynika, iż skarżący nie kwestionuje stanu faktycznego wynikającego z przedmiotowej uchwały PKW, lecz jego ocenę prawną, która dodatkowo została dokonana w kontekście szczególnej sytuacji społecznej, jaka powstała przy organizacji wyborów prezydenckich w 2020 r. PKW stwierdziła bowiem, że do zgłoszenia Kandydata dokonanego przez pełnomocnika wyborczego Komitetu w dniu 10 czerwca 2020 r. nie załączono wykazu zawierającego podpisy co najmniej 100.000 obywateli

popierających zgłoszenie Kandydata. Do zgłoszenia dołączono bowiem 550 formularzy wykazu podpisów obywateli popierających Kandydata, zawierających 5.558 podpisów wyborców, z czego: jedynie 56 podpisów złożono na formularzach wykazu dotyczącego wyborów Prezydenta RP zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. oraz 5.502 podpisy złożono na nieprawidłowych formularzach wykazu dotyczącego wyborów Prezydenta RP zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. Stanowisko to PKW wyraźnie opiera na przekonaniu, że wobec komitetów wyborczych, które zdołały się zarejestrować w pierwszym terminie zarządzonych wyborów, a nie zdołały zarejestrować swojego kandydata, należy zastosować art. 14 ust. 7 u.wyb., z którego wynika, że procedura rejestracji kandydata musi się odbyć na nowo wraz z ponownym (od początku) zebraniem wymaganych podpisów poparcia, a jedynym momentem, w którym wcześniej zebrane podpisy mogą zostać uwzględnione jest sytuacja przedstawiona w art. 14 ust. 5 u.wyb.

W ocenie Sądu Najwyższego takie stanowisko PKW wynika ze zbyt ścisłej, wręcz restrykcyjnej, wykładni przepisów u.wyb., która wprowadzie jasno reguluje sytuację prawną kandydatów zarejestrowanych w pierwszym terminie wyborów, a w pozostałym zakresie odsyła do stosowania przepisów k.wyb. i jednocześnie nie precyzuje i nie przesądza o tym, czy zebrane wcześniej podpisy poparcia pod określoną kandydaturą tracą z mocy prawa swoją ważność. Brak jednoznacznego wskazania przez ustawodawcę procedury postępowania w tym względzie stanowi, w ocenie Sądu Najwyższego, swego rodzaju lukę prawną, która nie może zostać wypełniona automatycznym przyjęciem, że tylko wskazane w ustawie przypadki (np. art. 14 ust. 5 u.wyb.) podlegają kontynuacji, a w pozostałym zakresie doszło do swoistego powtórzenia podejmowanych przez komitety wyborcze czynności.

Tym bardziej, że jak zostało to powyżej zasygnalizowane, przepisy u.wyb. opierają się na ogólnej zasadzie kontynuacji procesu wyborczego w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w 2020 r., co znajduje potwierdzenie w wielu miejscach tej szczególnej ustawy. Fakt dopuszczenia przez ustawodawcę w art. 14 ust. 1 u.wyb. możliwości potwierdzenia rejestracji komitetu wiąże się, w ocenie Sądu Najwyższego, z uznaniem ważności podpisów złożonych przy jego rejestracji. Podobnie w wielu miejscach ustawodawca potwierdza czynności komitetu wyborczego, który został zarejestrowany we wcześniejszym terminie zarządzonych

wyborów. Przykładowo można wskazać art. 14 ust. 9 u.wyb, który umożliwia takiemu komitetowi wydatkowanie na kampanię wyborczą środków zgromadzonych na cele kampanii wyborczej w wyborach, w których nie odbyło się głosowanie, a także ich dalsze pozyskiwanie od dnia przyjęcia przez PKW zawiadomienia (art. 14 ust. 10 u.wyb.). Również w zakresie limitów wydatkowania tych środków komitety wcześniej zarejestrowane posiadają w świetle art. 14 ust. 11 i 12 u.wyb. większe możliwości niż te, które powstały w kontekście wyborów zarządzonych w nowym terminie. Ta szczególna kontynuacja procesu wyborczego, która powstała w wyborach prezydenckich w 2020 r., przemawia więc za tym, żeby tam gdzie jest to szczególnie istotne i wiąże się z realizacją praw wyborczych obywateli, uwzględnić czynności podejmowane przez komitety wyborcze na obu etapach wyborów.

Sąd Najwyższy uznaje za w części uzasadnione stanowisko PKW, które wynika z restryktywnego przestrzegania sformalizowanych procedur postępowania wyborczego. Pragnie jednak zauważyć, że automatyczne wykluczenie udzielonego kandydatowi poparcia obywateli wynikające ze ścisłej interpretacji przepisów prawa wyborczego nie uwzględnia znaczenia, jakie ustrojodawca nadał czynności poparcia wyborczego określonego kandydata przez obywateli. Wprowadzie PKW zauważa, że wymóg zebrania co najmniej 100.000 podpisów obywateli popierających danego kandydata na Prezydenta RP ma rangę konstytucyjną (art. 127 ust. 3 Konstytucji RP), to nie wiąże tego faktu z praktyczną w istocie realizacją czynnego prawa wyborczego obywateli. Czynne prawo wyborcze, które również stanowi istotną wartość konstytucyjną (art. 62 ust. 1 Konstytucji RP) zapewnia każdemu obywatelowi możliwość udziału w głosowaniu i oddania głosu na swojego kandydata, w szczególności tego któremu udzielił poparcia. Zignorowanie zatem faktu, że w przedmiotowej sprawie komitet wyborczy W. W. uzbierał ponad 100.000 niezakwestionowanych podpisów poparcia, spowodowałoby, że osoby popierające go pozbawione byłyby możliwości oddania głosu na swojego kandydata.

Sąd Najwyższy dostrzega, że w rozpatrywanej sprawie występuje zarówno tożsamość kandydata na urząd Prezydenta RP jak i tożsamość popierającego go komitetu wyborczego oraz kluczowy fakt uzyskania wymaganego poparcia dla kandydata, mimo iż dokonało się ono w dwóch etapach procesu wyborczego. W opinii Sądu Najwyższego są to wystarczające okoliczności, które przemawiają

w tej sprawie za uznaniem prymatu wartości konstytucyjnej, jaką jest czynne prawo wyborcze obywateli popierających kandydaturę W. W. Również brak pełnego zweryfikowania przedmiotowego poparcia nie może obciążyć wskazanego komitetu wyborczego, albowiem nastąpiło to w wyniku określonej interpretacji przepisów dokonanej przez PKW oraz zaniechania przez ten organ podjęcia określonych czynności w tym względzie. Jednocześnie Sąd Najwyższy przyjmuje domniemanie prawidłowości udzielonego poparcia, gdyż PKW nie zakwestionowała przekazanego przez komitet wykazu podpisów popierających W. W. jako kandydata w wyborach prezydenckich.

Jednocześnie, co zauważa także PKW, wynikający z Konstytucji RP wymóg zebrania co najmniej 100.000 podpisów poparcia dla zgłoszenia kandydata na Prezydenta RP jest swego rodzaju weryfikacją - kryterium popularności - osoby ubiegającej się o prawo do kandydowania w wyborach na najwyższy urząd w Rzeczypospolitej Polskiej (art. 126 ust. 1 Konstytucji RP). Również w doktrynie wskazuje się, że podpisy te są niezbędnym elementem zgłoszenia kandydata organowi wyborczemu (zob. A. Sokala, B. Michalak, P. Uziębło, *Leksykon prawa wyborczego i referendalnego oraz systemów wyborczych*, Wolters Kluwer Polska S.A., Warszawa 2013). Zamierzeniem ustrojodawcy było zatem stworzenie mechanizmu wstępnej selekcji i dopuszczenia do udziału w wyborach wyłącznie tych kandydatów, którzy są w stanie zdobyć minimalne (określone ustawowo) poparcie obywateli. Intencją było więc założenie, żeby wymóg ten spełniały wyłącznie osoby cieszące się zaufaniem wyborców, dla których uzyskanie przyjętej liczby podpisów poparcia (co najmniej 100.000) nie będzie stanowiło przeszkody tamującej. Na uwagę w powyższym kontekście zasługuje zatem fakt, że Komitet wyborczy w realiach niniejszej sprawy, przedstawił niemal pełną wymaganą liczbę podpisów już w pierwszym etapie wyborów prezydenckich zarządzonych na dzień 10 maja 2020 r. (zabrakło ok. 2.000 podpisów), co także w ocenie Sądu Najwyższego, nie pozostaje bez znaczenia i przesądza, że ten kandydat cieszy się realnym poparciem wyborców.

Jednocześnie Sąd Najwyższy podkreśla, że nie podziela argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu skargi, albowiem opisane przez skarżącego okoliczności postępowania wyborczego w 2020 r., mające świadczyć o braku

równości wobec prawa, a także podstawowych zasad państwa prawa wobec wszystkich kandydatów biorących udział w procesie wyborczym, nie znajdują uzasadnienia. Wobec wszystkich kandydatów zastosowano bowiem identyczne procedury, a ewentualne różnice w ich pozycji wynikały z faktycznych możliwości uzyskanego poparcia, albo były wynikiem racjonalizacji postępowania wyborczego w szczególnych okolicznościach wyborów Prezydenta RP w 2020 r. Sąd Najwyższy podziela zatem stanowisko PKW w tym względzie, a jedynie troska o respektowanie praw wyborców i ich woli wyrażonej poparciem dla kandydata reprezentowanego przez skarżącego przekonuje Sąd Najwyższy o konieczności przyjętego rozstrzygnięcia.

Wobec powyższego Sąd Najwyższy na podstawie art. 300 § 2 k.wyb. uznał skargę pełnomocnika wyborczego za zasadną.